

בית הכנסת "תפארת עבי"

רח' שינקין פינת בן גוריון, גבעתיים

ה'תשפ"ב

עלון מס. 218

דברי הרב שיעורו של הרב משה גבאי שליט"א, רב ביכנ"ס וראש הכולל - "מלכות שבתפארת"

ע"ש אלימלך ומלכה שוימר זצ"ל
פרשת שלח

זמן הדלקת נרות: 19:28

צאת השבת: 20:31

זמן ר"ת: 21:02

זמני תפילות בביה"כ

שחרית בחול: 07:30 (חודו)

מנחה גדולה: 13:15

מנחה ב- 19:30 ואחר כך ערבית

שחרית בשבת: 08:00

שיעורי תורה:

א-ה' 09:00 - 08:10: גמרא

מסכת בבא קמא

שבת 17:45: גמרא ופירוש אבות

מסכת בבא מציעא

יום ב' 20:00: שיעור ב- "זרע שמשון"

א-ה' שיעור חדף היומי אחרי ערבית.

יום ה' 20:15: שיעור פרשת שבוע

א-ה' בין 20:00 ל- 22:00 לימודי יחידות בכל נושא

סיפורי צדיקים:

חכם בן ציון אבא שאול ראש ישיבת פורת יוסף, ראה פעם את אחד מקרובי משפחתו קצת מדוכרך. שאלו למה? לא השיב. הבין הרב, שאם הוא לא עונה כנראה שהוא לא טרוד באיזו הלכה ברמב"ם שאינה פתורה... כעבור שעה השיט לו הרב מעטפה מלאה שטרות כסף. שאל את הרב איך הרב ידע שזה מה שמטריד אותי...?

אמר לו חכם בן ציון זצ"ל, שאלתי אותך למה אתה עצוב ולא ענית, לא נותר לי אלא לנחש. ואמר בתלמוד ירושלמי, [תרומות פ"ח] רבי שמעון בן לקיש מצא את רבי יוחנן מוטריד. שאלו למה אתה טרוד, ענה לו, כל האברים תלויים בלב, והלב תלוי בכיס... הבנתי שזו היא התרופה בשבילך!

סיום מסכת גיטין

בישיעור גמרא בבוקר 9:00-8:15

"ישלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען אשר אני נותן לבני ישראל, איש אחד איש אחד למטה אבותיו תשלחו כל נשיא בהם."

הקדמה לפרשיות האלו... ראיתי השבוע אדם אחד שותה 'וודקה' עם קשית ארוכה ודקה. שאלתי אותו לפרש הדבר, מה הוא שותה עם קשית מה זה טרופית?! הוא השיב, "הרופא אמר לי שבשביל הבריאות שלי אני חייב להתרחק מאלכוהול...!"

אנו נמצאים בין לשון הרע ללשון הרע! בין סוף פרשת בהעלותך בעניין לשון הרע על מנהיגים של ישראל משה רבנו, לבין לשון הרע על ארץ ישראל ע"י המרגלים. חטאי הלשון בפרשיות אלו רק מראים כמה מרחק צריך לתפוס. ולא לחינם אמרו חז"ל "סייג לחכמה שתיקה". אבל סייג אמיתי, לא כמו אלו שכל פעם שרוצים להתחיל לדבר לשון הרע הם אומרים איזו הקדמה קצרה... "חס ושלום, אני לא רוצה לומר לשון הרע, אבל... תקשיב, לאיש הזה ממש מידות מושחתות..."

והשוש של חלק גדול מלשון הרע, נובע מקנאה ומאדם שרע לו בחיים. הוא לא יודע לשמוח עם מה שיש לו, ולראות את חצי כוס המלאה, אלא תמיד רואה מה יש לשני, ומה חסר לעצמו, וזה גורם לו לקנא ובסוף לדבר ולרכל על אחרים... וגם זה קשור לפרשות אלו. קראנו בפרשת בהעלותך "יהי העם כמתאוננים כרע באזני ה'", "אם שתאוננים - זה כבר רע באזני ה'". אל תחפש לראות את הרע, תראה תמיד מה טוב לך, ומה ה' נתן לך, ותראה רק טוב באחרים, ותנצל מהרבה דברים רעים.

כמו המעשה בחסיד ששלח מכתב לרבו. ובמכתב פירט, שהוא נשוי, ויש לו משה ילדים, ומתגורר בדירת חדר. והפרנסה קשה מאוד, וכעת עומד להגות את אחד מילדיו ולרש אין כל, וכו' וכו'. השיב לו הרב, ברוך ה' שמחתי לשמוע שאתה נשוי, מצוין, איזה יופי, כמה עוד לא זכו. וברוך ה' הבנתי מהמכתב שיש לך כבר ילדים... כמה זוגות מצפים עדיין לזרע של קיימא... וגם הבנתי שהם בריאים כי על זה לא התלוננת... נו, כבר יש לך בת בדרך לינשא איזה יופי, שאריך שזכית, תודה לה! ובעזרת ה' גם הפרט הקטן ושולי של הדירה הצפופה יסתדר... וכך סידר לו הרב אם לא דירה גדולה, לפחות סידר לו את הראש.

הייתה חמה אחת שהתלוננה בפני חברתה על כלתה החדשה, שלא מכבר נשאה לבנה, וקיללה אותה שתשרף! לשאלת חברתה מדוע היא כה כועסת על כלתה, מה היא עשתה לך. מה, היא לא כיבדה אותך כראוי...? השיבה האשה, פשוט הכלה הזו מעבירה את הבן שלי מבוקר ועד ערב, והוא טורח ומכין, ומכסה ומגהץ, וגם מבשל ארוחות וכו'. את צודקת, באמת קשה ככה, הנהנה חברתה. טוב, עם הכלה אני מבינה ש"נפלת". אבל תגידי, איך החתן שלכם, שבתך הגדולה נישאה לו לפני שנשאה? אוהו, הוא משהו משהו. איך הוא מפנק את הבת שלי, שיהיה בריא. 'כפרה עליו...' בלי עין הרע, עם עונש לה הכל בבית, מכבס, מגהץ, מבשל... ממש בעל משהו!...

אתם כבר הבנתם את מה שהיא עדיין לא הבינה וזה כוח הנגיעה, כשהו נוגע אליך אתה לא רואה נגע עצמך, אלא רק כשהו נוגע לאחרים. שמעתי עוד פירוש מהרב אלימלך בידרמן, על פי הפסוק בתהילים "האמנתי כי אדבר, אני עניתי מאוד, אני אמרתי בחפזי כל האדם כוזב". ובפסוק שונה יצא כך, האמנתי כי אדבר "אני", עניתי מאוד. מי שכל הזמן אומר "אני" ושם עצמו במרכז, אני עשיתי, ואני הכי חשוב, וכו', כמו המרגלים שדאגו לטובת עצמם וחששו שלאחר הכניסה לארץ ישראל, לא

עוד יש להביא כאן מה שהקשה ב' אור החיים' הקדוש. למה שהקב"ה יסכים לדבר הרע הזה, לשלוח מרגלים. ועוד יש לדון מי גרם לדבר הרע הזה, הרי המעשה בעצמו לא רע, שהרי גם יהושע שלח לו מרגלים לרחב הזונה בתחילת ספר יהושע והכל עבר בשלום. וכאן גם המרגלים היו המובחרים והנשיאים ע"פ ה', אם כן מה גרם לזה?

אלא, מברר האור החיים' נאמר במדרש, שבתחילה לא הסכים משה לשלוח מרגלים. כיון שאמר, כבר הבטיחני ה' שמכה ונקבל את הארץ, ואין לי שום סיבה לשלוח ולבדוק. אלא שטענו לו, שהגויים יודעים שאנחנו באים והם מטמינים את ממונם וכשנבוא לא נמצא כלום, ומה יהיה עם הבטחת ה' לארץ טובה שוודאי רצונו הוא שנהנה ממונם שישאירו אחריהם. וזה שאמרו "ויחפרו לנו את הארץ", מלשון חפירה לראות ולבדוק היכן מטמינים הם את ממונם.

וזה שכנע את משה למען שיתקיים רצון ה' ושהגויים הם יחביאו ממונם, והסכים עמהם לשלוחם. אבל האמת, הם נשלחו לרגל ולראות איך ואם יצליחו לכבוש את הארץ, וזה מיעוט האמונה בדבר ה' שהבטיחם את הארץ, אלא שהם שיקרו למשה ואמרו סיבה אחרת. אולם את הקב"ה אי אפשר לרמות, ולכן אמר הקב"ה למשה "שלח לך", כי הסיבה שאתה חושב לשלוח ולראות את הטמנת הכסף, לזה שלח אין בעיה. העניין הוא שלעם רוח אחרת וכוונתם אחרת.

שבת שלום

שאל את הרב ניתן להתקשר לשאלה והתייעצות לטל' 052-7622517

האם המוצץ את הפרי מברך עליו את ברכתו הרגילה או שהכל?

יש חילוק בזה, אם המציצה היא דרך ליציסה עם אס פולט אחר כך, מברך כורא כרי העץ. אולם אם מוצץ את הפרי הפסתי דין כמותו ומברך שהכל.

האם מותר להריח בשמים ללא שמברך עליהם ברכה קודם שמריח מהם?

כמו אסור להכניס שום דבר מאכל לפני בלי ברכה, כך אין להריח מניי פשמים ללא ברכה קודם שמריח. אולם אם מוספק אם צדיין נשאר ריח יוכל להדוק קודם ומברך.

ראיתי ששרים לכבוד רבנים "שאו שערים..." האם זה לא חילול ה' שהרי זה נאמר על ה'?

אין להקפיד כפשוטם כן לתלמידי חכמים 'הנח להם לישראל, ופסדט שהוקט כבודם לכבוד המקום. וצודא מעשיכים "מי זה מלך הכבוד..."

יוסי היה תלמיד מצטיין ביותר, בלי עין הרע, זרע ברך הי. מוכשר מבני גילו, מבריק מבני כיתתו, עד שהמלמד שלו בכיתה ו' החליט שראוי ש'קפוצ' שנה, ויעבור לכיתה ז' בעיצומה של שנת הלימודים. המנהל החינוכי בדק את העניין לעומק, בכל זאת - זהו נוהל חריג 'להקפיץ' תלמיד תוך כדי שנת הלימודים, אולם משנוכח לדעת כי יוסי אכן ילד כה מצטיין, מבריק ומוכשר - הבין שאין לו מה לעשות יותר בכיתה ו' ונקבע כי הוא עולה לכיתה ז'.

המעבר נקבע ליום ראשון שאחרי חנוכה בתום חופשה קצרה, כדי שבכל זאת יהיה כאן קצת ניחוח של התחלה חדשה. בהתרגשות אין קץ, שב יוסי לספסל הלימודים, ופנה לכיתה ו' ליטול ממנה את מיטלטליו. משם, קורן מאושר ומחויך מאוזן לאוזן, חש זכות כבירה לבוא בשעריה של כיתה ז' הוא כבר ילד גדול...

חלפו כמה דקות, ואל כיתה ו' נכנס המלמד, לפתוח את היום. הוא מביט על שולחנו, ומבחין בפתק חצוף במיוחד, שההיגיון מחייב שמי שכתב אותו הוא יוסי, התלמיד המצטיין שעזב את הכיתה הבוקר. הוא קרא את הפתק שוב ושוב, ולא האמין למראה עיניו: 'ברוך שפטרני מעונשו שלזה!'

כך היה כתוב בפתק, בכתב ילדוטי, באותיות גדולות וברורות. המלמד התקשה להאמין: 'יוסי? דווקא הוא?!?! הילד המצטיין שאני ולא אחר נלחמתי כדי לשרג אותו לכיתה הבאה, וברגע האחרון הוא נועץ בי חרב כה דוקרנית?!' כדי לוודא, שאל את תלמידיו מי הניח כאן את הפתק הלזה, והם אישרו כי אכן כן, יוסי הניח את הפתק על שולחנו, פתק בו כתובה ברכה 'מפרגנת' במיוחד: 'ברוך שפטרני מעונשו שלזה!'

עיניו של המלמד האדימו בזעם, כעסו היה נורא. לא רק שמדובר בחוצפה איומה, מדובר בבגידה כואבת. הרי כמה התמסר למען יוסי, כמה פעל למענו, כמה התאמץ כדי שימצא מקום בכיתה המתאמת לכישוריו ויכולותיו. והנה יוסי פוגע בו באופן כה נורא, פשוט דוקר אותו בלבו!

המלמד התקשה לחזור לשלוותו, נטל את הפתק ואץ רץ לכיתה ז'. הוא פתח את דלת הכיתה בתנועה חדה, נכנס פנימה בזעף, נעץ מבט ביוסי - תלמידו לשעבר, ושאל קצרות: 'יוסי, האומנם? האם אתה הנחת את הפתק הזה על שולחני?'

'כן, הנהן יוסי, ולנוכח אישורו פתח המלמד בצעקות, לעיני הכיתה כולה: 'האינך מתבייש? אני טורח למענך, עובד בשבילך, מתאמץ עבורך. כמה טרחת כדי להעביר אותך לכיתה המתאימה לך, כמה מסרתי את נפשי כדי שתפתח ותתחנך באופן המיטבי ביותר. זו ברכת הפרידה שלך? ככה אומרים תודה רבה?!'

המלמד התנשף קמעא, והמשיך: 'אז למרות שהודות למאמצי אני כבר לא המלמד שלך, אבל את סמכויות הענישה כלפיך טרם איבדתי. לך הביתה, שם תחשוב טוב טוב אם נאה או יאה לכתוב כך למלמד! - חתם המלמד את צווחותיו, לנוכח עיניהם הנדהמות של התלמידים...

יוסי? יוסי פשוט פרץ בבכי נסער. שתי עיניו כשני נחלי דמעות, הוא התנועע בהתרגשות ופניו סמוקות בביישנות. הוא השפיל את מבטו בחרדה, ואמר בשקט, תוך גמגום ביישני: 'אבל, אבל... אבל אני בכלל לא כתבתי את הפתק הזה... זה פתק שהילדים בכיתה כתבו לי, והנחתי אותו על שולחן המלמד - לטיפולו. אני לא כתבתי את הפתק למלמד, חבריי בכיתתי לשעבר - כתבו לי את הפתק, כנראה בגלל שקינאו בי...! - השיב הילד באימה...

'מה???' - המלמד היה המום...

כן; השיב יוסי בין פעיות בכיו, 'אני הנחתי את הפתק על שולחן המלמד, כדי להודיע שכך כתבו לי ילדים, שהם התנהגו כלפיי באופן לא יפה, וכתבו זאת על פתק. זה פתק שכתבו לי, לא אני כתבתי אותו, בוודאי שלא למלמד!'

עתה, היה תורו של המלמד להיבהל כדבעי. באותו רגע קלט את עומק הטעות שעשה, כיצד בייש את תלמידו לעיני כל הכיתה על לא עוול בכפו. לא יוסי כתב את הפתק, הוא בכלל לא ניסה לפגוע. את הפתק כתבו הילדים ליוסי, שניסו לפגוע בו, והוא רק ביקש ליידיע את המלמד על כך!

לשבחו של המלמד ייאמר, שכאשר התבהרה התמונה, לא נמלט מאחריות למעשיו, אלא שב לכיתה החדשה של יוסי, התנצל בפניו מעומק הלב על שפגע בו באופן כה קשה, ואף העניק לו סכום כסף - כדי שיקנה בו ממתקים עבור ילדי הכיתה החדשה...

סיפור מדהים זה, אותו שמענו מפי המלמד - גיבור המעשה, מחדד עד כמה לעולם לא נוכל לפרש משהו כפי איך שהוא נראה לנו. תמיד נחשוש כי יש משהו שאיננו יודעים, יש פרטים שאינם בהירים. אולי כל מה שנראה לנגד עינינו - הוא רק חלק קטן מהתמונה, וכשתתבהר כולה - נגלה עד כמה טעינו במבט הראשון שלנו...

הבה ניקח את המסר הזה לחיי היום יום שלנו. כל כך הרבה פעמים אנחנו רואים אנשים עושים מעשים שונים, ואנו ממהרים להכריע, לחרוץ ולקבוע. זה מעשה טוב וזה מעשה רע. פעולה פלונית מוכיחה שמבצעה הוא אישיות חיובית, ופעולה אחרת מצביעה על כך שמי שעשה אותה - הוא דד מרושע...

והאמת, האמת לא ידועה לנו באמת, היא חבויה בפרטים הקטנים. ולכן, הבה נדון כל אדם לכף זכות, מתוך הבנה שאיננו יודעים את התמונה המלאה, אין בכוחנו לעמוד על טיבה. הרבה יותר נכון, כדאי ורצוי פשוט לדון לכף זכות, לשער שחסר לנו חלק מהפאזל, ולראות כל פעולה, של כל אדם, באור חיובי. וככל שננהג כך, ככל שנעשה כך, ככל שנהיה סניגורים על חברינו - כך נזכה להיות סניגורים על עצמנו, ולהרעיף עלינו שנה טובה ומתוקה!

[מתוך פניני פרשת השבוע]

פינת ההלכה

דיני ברית מילה בשבת:

- תינוק הנולד בשבת אפילו דקות לפני השקיעה מלין אותו בשבת הבאה.
- ברית מילה לא בזמנה כגון שנדחתה הברית אין דוחין את השבת.
- אם כדי למול צריך להסיע את התינוק או את המוהל, אין מלין בשבת.
- במקרים חריגים של חילול שבת המוני יעשה שאלת חכם אם לדחות את הברית.
- תינוק הנולד ע"י ניתוח קיסרי אין מלין אותו ביום השבת.
- לספרדים אין להפריד מילה ע"י אחד ופריעה ע"י אחר בשבת, והאשכנזים מתירים.
- מי שלא מל מעולם לא ימול לראשונה ביום השבת.

זכות העלון:

- * לרפואת עדי גל בת חיים * לרפואת לאה בת שושנה
- * לדיווג הגון לאיילת חיה בת יפית * דיווג הגון לאמיתי בן לאה
- * להצלחת מיכל בת אסתר ומשפחתה
- * לרפואה שלמה ליונה בת מרים * דיווג בקרוב לשלומי בן סועד
- * לרפואת והצלחת אליעזר בן נעמי ואסתר בת אמה
- * עדי בת יונה-בריאיות הגוף והנפש, שמחה ותשובה שלמה, שתקים בית נאמן

ולע"נ:

- * אמה בת אסתר * ר' יוסף חיים בן מסעודה * תמר בת מטילדה
- * משה הרש בן אידל * ר' חיים בן גדרייה * ג'וליה בת טינה
- * יפה ויקטוריה בת טובה * יעקב בן גורג'יה
- * ר' אלימלך ב"ר יוסף-נ' ג' אדר א' * אברהם בן אלגרה
- * מ' מלכה בת אשר זליג הלוי-נ' כ"ה אלול * שולמית בת שושנה
- * רחמים בן משה * אנטואנט בת עליזה * יהודה בן רג'ינה

